

**การพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชน
ในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
THE DEVELOPMENT OF OPERATIONAL COMPETENCIES OF THE CHILD AND
YOUTH COUNCIL IN BAN KROT MUNICIPALITY, BANG PA-IN DISTRICT,
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE**

สุนิสา ภาคาแสง และอภิชาติ พานสุวรรณ*

Sunisa Phakasawaeng, and Apichat Pansuwan*

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Graduate School, Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

*Corresponding Author E-mail: apichat_asm@hotmail.com

Received April 3, 2026; Revised May 6, 2026; Accepted May 11, 2026

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด 2) ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด จำนวน 105 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) รวมทั้งการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 13 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านแรงจูงใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.57) รองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.57) ด้านทักษะ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.61) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = .63) และด้านคุณลักษณะ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ไม่มีความแตกต่างของความคิดเห็นต่อสมรรถนะพลเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) สำหรับแนวทางการพัฒนา พบว่า ควรส่งเสริมอย่างครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความสามารถ ด้านคุณลักษณะ และด้านแรงจูงใจ โดยเน้นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานจริง การเสริมสร้างคุณลักษณะที่เหมาะสม และการสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนในระดับท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: สมรรถนะพลเมือง, สภาเด็กและเยาวชน, เทศบาลเมืองบ้านกรด

Abstract

This research entitled The Development of Operational Competencies of the Child and Youth Council in Ban Krot Municipality, Bang Pa-in District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province aimed to: 1) examine the civic competencies of the Children and Youth Council in Ban Krot Municipality; 2) compare the civic competencies of the Children and Youth Council in Ban Krot Municipality; and 3) explore guidelines for developing the civic competencies of the Children and Youth Council in Ban Krot Municipality. This study utilizes a mixed-methods research approach, integrating both quantitative and qualitative data. The sample group consisted of 105 members of the Children and Youth Council of Ban Krot Municipality, selected using purposive sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using statistical methods, including percentage, mean, standard deviation, and One-Way ANOVA. In addition, qualitative data were collected from 13 key informants and analyzed using descriptive analysis.

The findings revealed that: 1) The overall performance competency of the Children and Youth Council was at a high level. Motivation had the highest mean ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.57), followed by ability ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 0.57), skills ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.61), knowledge ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.63), and personal attributes ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.53), respectively. 2) personal factors, including gender, age, educational level, position, and length of service, showed no statistically significant differences in opinions toward civic competencies at the .05 level; and 3) development guidelines should comprehensively address all five dimensions: knowledge, skills, abilities, attributes, and motivation. Emphasis should be placed on enhancing practical working skills, fostering appropriate attributes, and continuously encouraging participation motivation, which will be beneficial for improving the civic competencies of the Children and Youth Council and can be further applied to effectively promote youth participation at the local level.

Keywords: Operational Competencies, Child and Youth Council, Ban Krot Municipality

บทนำ

ในบริบทของการบริหารองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยยึดสมรรถนะเป็นฐาน (Competency-Based Human Resource Management) ถือเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมาย

ขององค์กร บุคลากรที่มีสมรรถนะสูงย่อมสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในสังคมปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จและความได้เปรียบเชิงการแข่งขันขององค์กร การนำแนวคิดสมรรถนะมาใช้จึงครอบคลุมตั้งแต่การคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาศักยภาพ การประเมินผล การปฏิบัติงาน ไปจนถึงการวางแผนความก้าวหน้าในสายอาชีพ แนวคิดการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวมิได้จำกัดอยู่เพียงในองค์กรเท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 (พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550, 2551) และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนในระดับต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การเสนอแนะแนวทางการพัฒนา และการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนให้เกิดความเข้มแข็ง (พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560, 2560)

อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนให้เกิดประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องอาศัยสมรรถนะพลเมืองในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความสามารถ ด้านคุณลักษณะ และด้านแรงจูงใจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้เยาวชนสามารถทำงานร่วมกัน วางแผนกิจกรรม แก้ไขปัญหา และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ จากบริบทของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาระดับสมรรถนะพลเมืองและแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

เมื่อพิจารณาในระดับพื้นที่ พบว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีบริบทด้านเด็กและเยาวชนที่สะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างและสังคมอย่างชัดเจน โดยเยาวชนจำนวนหนึ่งประสบปัญหาการขาดจิตสำนึกในการแยกแยะพฤติกรรมที่เหมาะสม ขาดโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงเติบโตในสภาพแวดล้อมครอบครัวที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนา ส่งผลให้การพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะพลเมืองไม่เป็นไปอย่างเต็มที่ แม้ว่าจะมีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 เพื่อเป็นกลไกในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนในระดับท้องถิ่น แต่จากหลักฐานเชิงประจักษ์ในพื้นที่พบว่า สภาเด็กและเยาวชนยังไม่สามารถทำหน้าที่เป็น พื้นที่สาธารณะได้อย่างสมบูรณ์ โดยยังต้องพึ่งพาการสนับสนุนจากภาครัฐ และยังมีข้อจำกัดด้านความต่อเนื่องของกิจกรรม การสร้างเครือข่าย และการพัฒนาศักยภาพของสมาชิก (ปฐมพงษ์ พุ่มพฤษ และคณะ, 2565) ในบริบทของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนในระดับพื้นที่ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาระดับสมรรถนะพลเมืองของสมาชิก รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนา ทั้งในด้านแรงจูงใจ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะ เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด รวมถึงการเปรียบเทียบและเสนอแนวทางการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่

สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชนให้มีความพร้อมในการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นและสังคมอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันส่งผลต่อสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

ประชากรศาสตร์ (Demography) คือศาสตร์ที่ศึกษาลักษณะและการเปลี่ยนแปลงของประชากรในด้านจำนวน โครงสร้าง การกระจายตัว และพลวัตของประชากร เช่น การเกิด การตาย การย้ายถิ่น และโครงสร้างอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพสมรส (Thomas Robert Malthus) ซึ่งมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภคในบริบทต่าง ๆ (นภัส แสงอาทิตย์ และปัญญวัฒน์ จุฑามาศ, 2568) นอกจากนี้ความแตกต่างทางประชากรศาสตร์ยังสะท้อนถึงประสบการณ์ช่วงวัย และบริบทชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (กัญณภัทร ศิริกันท์, 2561) ดังนั้น การพิจารณาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์จึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการทำความเข้าใจความแตกต่างของบุคคลในองค์กรหรือสังคม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ

สมรรถนะ (competency) เป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่องค์กร โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยช่วยให้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผลไปสู่การพัฒนางานองค์กร องค์ประกอบของสมรรถนะ มี 5 ส่วน ได้แก่ 1) ความรู้ คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ 2) ทักษะ คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง คือ เจตคติ ค่านิยม 4) บุคลิกลักษณะประจำตัว

ของบุคคล เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น 5) แรงจูงใจ เป็นแรงขับภายในซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร, (ม.ป.ป.) นอกจากนี้สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากทัศนคติ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิดและคุณลักษณะอื่น ๆ ซึ่งส่งผลให้มีผลการปฏิบัติงานที่ดีมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (นิตยา เตมเทียน และศิริพร เลิศยิ่งยศ, 2565) ดังนั้น สมรรถนะจึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรและความเข้มแข็งขององค์กรในภาพรวม

ความสำคัญของหน้าที่พลเมือง

พลเมืองมีความแตกต่างจากคำว่าประชาชนและราษฎร ตรงที่ว่าพลเมืองจะแสดงออกถึงความกระตือรือร้นในการรักษาสิทธิต่าง ๆ ของตน รวมถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการแสดงออกซึ่งสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น แนวคิดดังกล่าวมุ่งเน้นให้บุคคลตระหนักถึงบทบาท สิทธิ เสรีภาพ และความรับผิดชอบของตนในฐานะสมาชิกของสังคม โดยเฉพาะในระบอบประชาธิปไตยที่พลเมืองทุกคนมีความเท่าเทียมกันและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ม.ป.ป.) นอกจากนี้ความเป็นพลเมือง หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีการแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจ ความคิดหรือเจตคติ และการปฏิบัติตนในทางที่ดีงามต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม ว่าเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบต่อสังคม และมีความเคารพผู้อื่น ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตร่วมกันใน สังคมอย่างสันติสุข (ดวงนภา ทาปลัด, 2565)

องค์ความรู้เกี่ยวกับสภาเด็กและเยาวชน

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติมีการจัดตั้งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติฯ สืบเนื่องมาจากการสัมมนาในวันเยาวชนแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2547 ในหัวข้อเรื่อง เสี่ยง สะท้อนจากประชาชน ซึ่งได้มีการเสนอความต้องการของเยาวชนในการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชน แห่งชาติขึ้น คณะกรรมการจัดงานวันเยาวชนแห่งชาติจึงมีมติให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (สท.) ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นกรมกิจการเด็กและเยาวชน ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดน่านำร่อง ทั้งหมด 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย สุรินทร์ ปราจีนบุรี และสตูล ต่อมาคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ได้สานต่อนโยบายดังกล่าว โดยมอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ขยายการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชน เพิ่มขึ้นให้ครบทั้ง 76 จังหวัด ภายใต้หลักการ “เด็กนำ ผู้ใหญ่หนุน” (สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 5 จังหวัดขอนแก่น, ม.ป.ป.) บริบทสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด 1) ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้ด้านวิชาการและกิจกรรมเกี่ยวกับ การศึกษา กีฬาและวัฒนธรรมในท้องถิ่นของ เด็กและเยาวชน 2) จัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนา เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นให้มีความรู้ ความสามารถและจริยธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิสมัย ชัยมหา (2558) ได้ศึกษา สมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุดภาค 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุดภาค 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการยึดมั่นในความถูกต้อง ชอบธรรมและจริยธรรม ด้านการทำงาน เป็นทีม ด้านการบริการที่ดี ด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุดภาค 1 พบว่า บุคลากรหน่วยงานสังกัด สำนักงานอัยการสูงสุดภาค 1 ที่มีเพศ อายุ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน อัตราเงินเดือน และ ภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และบุคลากรหน่วยงานสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุด ภาค 1 ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน มีการมุ่งผลสัมฤทธิ์แตกต่างกัน

แสงทอง แป้นประโคน (2558) ได้ศึกษา สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาท้องถิ่นการบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะในการปฏิบัติงานของ นายช่างโยธาท้องถิ่นการบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านการบริการที่ดีด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและ จริยธรรม ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และด้านด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ตามลำดับ 2) นายช่างโยธา ที่มีประเภทบุคลากรต่างกัน มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และนายช่างโยธาที่มีองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 3) ข้อเสนอแนะแนวทางในการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาท้องถิ่นการบริหารส่วนตำบล ในเขต จังหวัดนครพนม 1) ควรจะสนับสนุนเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน 2) ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในการ ให้บริการประชาชน 3) นายช่างโยธาควรได้รับการฝึกอบรมเพื่อสมรรถนะในการปฏิบัติงาน 4) ในการปฏิบัติงานควรปฏิบัติเหมือนเพื่อนร่วมงาน และต้องให้ทุกคน

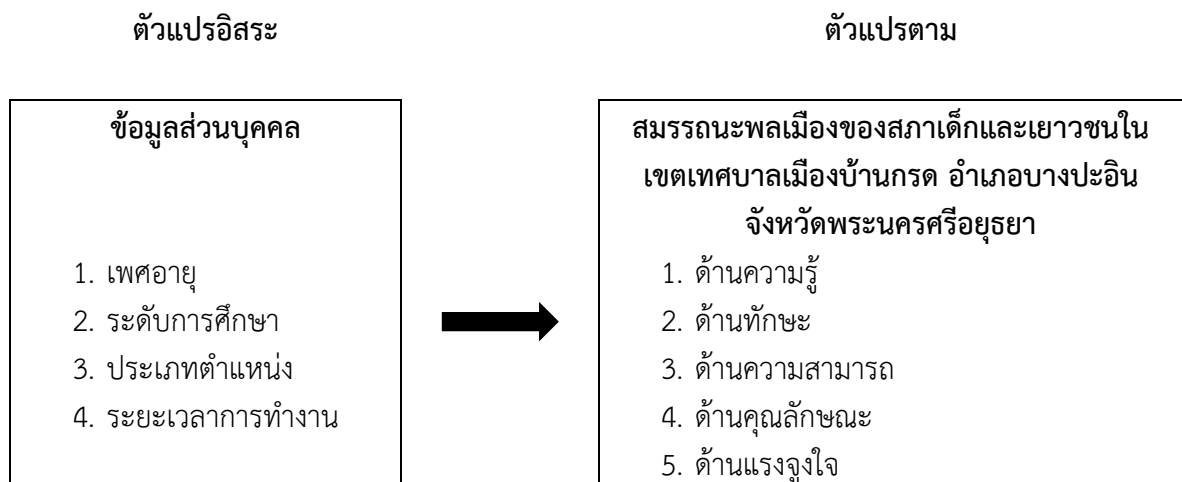
ศักดิ์ชาย สุริยา และศิริภัสสรค์ วงศ์ทองดี (2561) ได้ศึกษาสมรรถนะหลักของบุคลากรเทศบาลตำบลคูคต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักของบุคลากรเทศบาลเมืองคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี และเพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะหลักของบุคลากรเทศบาลตำบลคูคต จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน และหน่วยงานที่สังกัด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลคูคต จำนวน 183 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า 1) สมรรถนะหลักของบุคลากร เทศบาลตำบลคูคต รายด้านและโดยรวม อยู่ในระดับมาก

2) บุคลากรเทศบาลตำบลคูคต มีเพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีสมรรถนะหลักรายด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนบุคลากรที่มีอายุ ระยะเวลาการทำงาน และหน่วยงานภายในที่ต่างกักันมีสมรรถนะหลัก รายด้านและโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

โดยสรุป การทบทวนวรรณกรรมชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ สมรรถนะ และบทบาท ของพลเมือง ล้วนมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพของบุคคลและการมีส่วนร่วมในสังคม ขณะที่ สภาเด็กและเยาวชนเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้เยาวชนได้พัฒนาสมรรถนะและมีบทบาทในสังคม อย่างสร้างสรรค์ ดังนั้น การศึกษาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนจึงมีความสำคัญในการ สร้างองค์ความรู้และแนวทางในการพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพต่อไป

กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมือง และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด ประกอบด้วยเด็กและเยาวชนโรงเรียนวัดชนอนบ้านกรด 50 คน และโรงเรียนวัดสุทธจริจาราม 55 คน รวมทั้งสิ้น 105 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารเทศบาลเมืองบ้านกรด จำนวน 4 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรีเมืองบ้านกรด 1 คน รองนายกเทศมนตรีเมืองบ้านกรด 2 คน และประธานสภาเทศบาลเมืองบ้านกรด 1 คน กลุ่มที่ 2 คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด จำนวน 4 คน ได้แก่ ประธานสภาเด็กและเยาวชน 1 คน รองประธานสภาเด็กและเยาวชน 2 คน และเลขานุการ 1 คน และกลุ่มที่ 3 สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 13 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้คือแบบสอบถามที่เป็นการใช้คำถามแบบปลายปิดโดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณดังที่กล่าวไปแล้วจำนวน 105 ชุด โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เป็นแบบสอบถามปลายปิดมี 5 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรดอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและหาข้อขัดแย้งความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถามตามวิธีของโรวินลลีและแฮมเบลตัน (Rowinelli & Hambeciom, 1977 อ้างถึงใน พิศิษฐ์ ตันทวนิช, และพนา จินดาศรี, 2561, หน้า 4) โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป นอกจากนี้มีการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ใช้การทดสอบ pre-test จากกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาจากค่า Cronbach's Alpha Coefficient โดยนำผลทดสอบที่ได้ไปทดสอบในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS Statistics เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามซึ่งต้องมียุ่ในระหว่าง 0.70 - 1.00 และจากการทดสอบ พบว่า แบบสอบถามครั้งนี้ มีค่า Cronbach's Alpha 0.83

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 105 ฉบับ จากนั้นจัดหมวดหมู่ของข้อมูล
- 2) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding Sheet) ตามที่กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า
- 3) ทำการกรอกข้อมูลตามรหัสลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
- 4) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดจากการกรอกข้อมูล
- 5) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ ดังต่อไปนี้

- 1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงาน โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยหาค่าเฉลี่ยของประชากร (Population Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (Population Standard Deviation)
- 3) ผู้วิจัยใช้สถิติ One - Way ANOVA เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระได้แก่ ตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงาน และตัวแปรตาม คือ การพัฒนาสมรรถนะพลเมือง เพื่อทดสอบว่าเมื่อ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงาน แตกต่างกันจะมีการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชน ทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกันหรือไม่
- 4) การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 7-12 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 มีระดับการศึกษา ประถมศึกษาจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 เป็นสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 93.30 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการเป็นคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชน/สมาชิกสภาเด็กและเยาวชน 1 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 65.70

ผลการวิเคราะห์สมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม

สมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านความรู้	4.08	0.63	มาก
2. ด้านทักษะ	4.15	0.61	มาก
3. ด้านความสามารถ	4.19	0.57	มาก
4. ด้านคุณลักษณะ	3.86	0.53	มาก
5. ด้านแรงจูงใจ	4.20	0.57	มาก
ภาพรวม	4.09	0.30	มาก

จากตาราง 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.57) รองลงมา คือ ด้านความสามารถ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.57) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านคุณลักษณะ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.53) โดยสามารถอธิบายรายละเอียดแต่ละด้านได้ดังนี้

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า งานที่ได้รับมอบหมายตรงกับความรู้ที่ได้ศึกษา หรือฝึกฝนมา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.82) รองลงมา คือ สามารถประเมินสถานการณ์ปัจจุบันและวางแผนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ล่วงหน้าเสมอ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.67) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสภาเด็กและเยาวชน ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.82)

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความรู้

ด้านความรู้	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสภาเด็กและเยาวชน	4.04	0.82	มาก
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสภาเด็กและเยาวชน	4.08	0.79	มาก
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการสภาเด็กและเยาวชน	4.05	0.81	มาก
4. สามารถประเมินสถานการณ์ปัจจุบันและวางแผนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ล่วงหน้าเสมอ	4.12	0.76	มาก
5. งานที่ได้รับมอบหมายตรงกับความรู้ที่ได้ศึกษาหรือฝึกฝนมา	4.14	0.82	มาก
ภาพรวม	4.08	0.63	มาก

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านทักษะ

ด้านทักษะ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. มีการเจรจาต่อรอง การโน้มน้าว อย่างมีประสิทธิภาพ	4.13	.82	มาก
2. มีการเข้าใจผู้อื่น และรู้จักตนเอง ส่งผลต่อหน้าที่พลเมืองที่ดี	4.25	.83	มากที่สุด
3. มีทักษะการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และ เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์มาใช้ในปัจจุบัน ส่งผลต่อหน้าที่การมีพลเมืองที่ดี	4.14	.81	มาก
4. มีทักษะในการสื่อสารกับแกนนำสภาเด็กและเยาวชน เป็นอย่างดี	4.11	.71	มาก
5. มีความชำนาญในงานที่ได้รับมอบหมาย	4.12	.73	มาก
ภาพรวม	4.15	.61	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการเข้าใจผู้อื่น และรู้จักตนเอง ส่งผลต่อหน้าที่พลเมืองที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.83) รองลงมา คือ มีทักษะการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์มาใช้ในปัจจุบัน ส่งผลต่อหน้าที่การมีพลเมืองที่ดี ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.81)

และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีทักษะในการสื่อสารกับแกนนำสภาเด็กและเยาวชน เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.71)

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความสามารถ

ด้านความสามารถ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. สามารถนำหลักการ ความรู้ หรือเทคโนโลยี ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำหน้าที่พลเมืองได้	4.37	0.69	มากที่สุด
2. การมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาสภาเด็กและเยาวชน ให้แข็งแกร่ง และเป็นแกนนำที่เติบโต อย่างกว้างขวาง	4.04	0.70	มาก
3. มีความรู้เกี่ยวกับบริบทแต่ละช่วงวัยของสภาเด็กและเยาวชน	4.14	0.67	มาก
4. ความสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดจากแกนนำของสภาเด็กและเยาวชน และแก้ไขปัญหาในหน้าที่พลเมืองได้	4.22	0.73	มากที่สุด
5. สามารถทำงานที่รับมอบหมายสำเร็จตามเป้าหมาย	4.19	0.77	มาก
ภาพรวม	4.19	0.57	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความสามารถอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สามารถนำหลักการ ความรู้ หรือเทคโนโลยี ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำหน้าที่พลเมืองได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ ความสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดจากแกนนำของสภาเด็กและเยาวชน และแก้ไขปัญหาในหน้าที่พลเมืองได้ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.73) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีการมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาสภาเด็กและเยาวชน ให้แข็งแกร่ง และเป็นแกนนำที่เติบโต อย่างกว้างขวาง ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.70)

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม ส่งผลต่อการมีหน้าที่พลเมืองที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.79) รองลงมา คือ การทำงานเป็นทีม ส่งผลต่อการมีหน้าที่พลเมืองที่ดี ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.72) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีภาวะผู้นำ และการแสดงออกของผู้นำส่งผลต่อการมีหน้าที่พลเมืองที่ดี ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.62)

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของ
สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านคุณลักษณะ

ด้านคุณลักษณะ	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1. การมีพลเมืองแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ส่งผลต่อการทำงาน	3.77	0.57	มาก
2. ความเสียสละ อุทิศตนในการทำงาน ส่งผลต่อมีหน้าที่พลเมืองที่ดี	3.88	0.73	มาก
3. การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม ส่งผลต่อการมีหน้าที่พลเมืองที่ดี	3.99	0.79	มาก
4. การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการมีหน้าที่พลเมืองที่ดี	3.93	0.72	มากที่สุด
5. มีภาวะผู้นำ และการแสดงออกของผู้นำส่งผลต่อการมีหน้าที่พลเมืองที่ดี	3.76	0.62	มาก
ภาพรวม	3.86	0.53	มาก

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมือง
ของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน
แรงจูงใจ

ด้านแรงจูงใจ	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1. มีการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการ ของสมาชิก สภาเด็กและเยาวชน	4.38	0.69	มากที่สุด
2. มีการสนับสนุน ยกย่อง ให้รางวัล แก่สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนที่มี การ พัฒนาการเรียนรู้ สร้างนวัตกรรม หรือที่มีผลการดำเนินงานที่มี ประสิทธิภาพ	4.05	0.71	มาก
3. คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนยอมรับใน ความรู้ความสามารถของ ผู้ปฏิบัติงาน	4.15	0.67	มาก
4. มีการจัด โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตและกายที่ดีแก่สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนอยู่เสมอ	4.23	0.73	มากที่สุด
ภาพรวม	4.20	0.57	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการ ของสมาชิกสภาเด็กและเยาวชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.79) รองลงมา คือ มีการจัดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตและกายที่ดีแก่สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.73) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีการสนับสนุน ยกย่อง ให้รางวัล แก่สมาชิกสภา

เด็กและเยาวชนที่มีการ พัฒนาการเรียนรู้ สร้างนวัตกรรม หรือที่มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.71)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งมีสมมติฐานเพื่อการทดสอบ ดังนี้ พลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ

สมรรถนะพลเมืองของ สภาเด็กและเยาวชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	.588	2	0.29	0.72	0.48
	ภายในกลุ่ม	41.640	102	0.40		
	รวม	42.229	104			
ด้านทักษะ	ระหว่างกลุ่ม	.956	2	0.47	1.28	0.28
	ภายในกลุ่ม	37.966	102	0.37		
	รวม	38.922	104			
ด้านความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	.075	2	0.03	0.11	0.89
	ภายในกลุ่ม	33.839	102	0.28		
	รวม	33.914	104			
ด้านคุณลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม	.106	2	0.05	0.18	0.83
	ภายในกลุ่ม	29.227	102	0.28		
	รวม	29.333	104			
ด้านแรงจูงใจ	ระหว่างกลุ่ม	.657	2	0.32	1.00	0.36
	ภายในกลุ่ม	33.230	102	0.32		
	รวม	33.887	104			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.033	2	0.01	0.17	0.84
	ภายในกลุ่ม	9.731	102	0.09		
	รวม	9.764	104			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า เพศ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน มีค่า Sig. ที่มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรุด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความสามารถ ด้านคุณลักษณะ และด้านแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรุด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ

สมรรถนะพลเมืองของสภาเด็ก และเยาวชน	อายุ				t	Sig.
	7 - 12 ปี N=55		13 – 18 ปี N=50			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านความรู้	4.01	0.66	4.16	0.59	-0.12	0.56
ด้านทักษะ	4.14	0.64	4.16	0.58	-0.12	0.20
ด้านความสามารถ	4.19	0.62	4.18	0.51	0.07	0.26
ด้านคุณลักษณะ	3.96	0.50	3.75	0.53	0.20	0.95
ด้านแรงจูงใจ	4.23	0.63	4.16	0.49	0.64	0.10
โดยภาพรวม	4.11	0.32	4.08	0.28	0.25	0.14

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า อายุ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน มีค่า Sig. ที่มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรุด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความสามารถ ด้านคุณลักษณะ และด้านแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 พบว่า ระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน มีค่า Sig. ที่มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรุด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความสามารถ ด้านคุณลักษณะ และด้านแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา

สมรรถนะพลเมืองของสภาเด็ก และเยาวชน	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษาตอนต้น			
	N = 55		N = 50			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านความรู้	4.01	0.66	4.16	0.59	-0.12	0.56
ด้านทักษะ	4.14	0.64	4.16	0.58	-0.12	0.20
ด้านความสามารถ	4.19	0.62	4.18	0.51	0.07	0.26
ด้านคุณลักษณะ	3.96	0.50	3.75	0.53	2.06	0.95
ด้านแรงจูงใจ	4.23	0.63	4.16	0.49	0.64	0.10
โดยภาพรวม	4.11	0.32	4.08	0.28	0.42	0.14

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามประเภทตำแหน่งในสภาเด็กและเยาวชน

สมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	.553	2	0.27	0.67	0.51
	ภายในกลุ่ม	41.676	102	0.40		
	รวม	42.229	104			
ด้านทักษะ	ระหว่างกลุ่ม	.046	2	0.02	0.06	0.94
	ภายในกลุ่ม	38.876	102	0.38		
	รวม	38.922	104			

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามประเภทตำแหน่งในสภาเด็กและเยาวชน (ต่อ)

สมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	.028	2	0.01	0.04	0.95
	ภายในกลุ่ม	33.885	102	0.33		
	รวม	33.914	104			
ด้านคุณลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม	.437	2	0.21	0.77	0.46
	ภายในกลุ่ม	28.896	102	0.28		
	รวม	29.333	104			
ด้านแรงจูงใจ	ระหว่างกลุ่ม	.482	2	0.24	0.73	0.48
	ภายในกลุ่ม	33.405	102	0.32		
	รวม	33.887	104			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.052	2	0.02	0.27	0.76
	ภายในกลุ่ม	9.712	102	0.09		
	รวม	9.764	104			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า ประเภทตำแหน่งในสภาเด็กและเยาวชน โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน มีค่า Sig. ที่มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนที่มีประเภทตำแหน่งในสภาเด็กและเยาวชนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความสามารถ ด้านคุณลักษณะ และด้านแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 พบว่า ระยะเวลาในการเป็นคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน/สมาชิกสภาเด็กและเยาวชน โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน มีค่า Sig. ที่มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเป็นคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน/สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความสามารถ ด้านคุณลักษณะ และด้านแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระยะเวลาในการเป็นคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน/สมาชิกสภาเด็กและเยาวชน

สมรรถนะพลเมือง ของสภาเด็กและเยาวชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านความรู้	ระหว่างกลุ่ม	.451	2	0.22	0.55	0.57
	ภายในกลุ่ม	41.778	102	0.41		
	รวม	42.229	104			
ด้านทักษะ	ระหว่างกลุ่ม	.227	2	0.11	0.29	0.74
	ภายในกลุ่ม	38.695	102	0.37		
	รวม	38.922	104			
ด้านความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	.196	2	0.09	0.29	0.74
	ภายในกลุ่ม	33.718	102	0.33		
	รวม	33.914	104			
ด้านคุณลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม	.484	2	0.24	0.85	0.42
	ภายในกลุ่ม	28.849	102	0.28		
	รวม	29.333	104			
ด้านแรงจูงใจ	ระหว่างกลุ่ม	1.334	2	0.66	2.09	0.12
	ภายในกลุ่ม	32.553	102	0.31		
	รวม	33.887	104			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.228	2	0.11	1.21	0.30
	ภายในกลุ่ม	9.536	102	0.09		
	รวม	9.764	104			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแสดงรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แนวทางการพัฒนา การดำเนินงาน	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13	รวม
ด้านความรู้														
ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของพลเมืองและสิทธิหน้าที่ของเยาวชนในสังคมรวมทั้งส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการทำงานของเทศบาลผ่านการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับการวางแผนและการจัดทำโครงการเพื่อสังคม และพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13
ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน														
ส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมและการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนผ่านการพัฒนาทักษะการสื่อสารและการนำเสนอแนวคิด ฝึกทักษะการวางแผนและการดำเนินโครงการ รวมถึงสนับสนุนการฝึกทักษะการแก้ไขปัญหา และการคิดอย่างสร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓		10
ด้านความสามารถในการทำงาน														
เปิดโอกาสให้สภาเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยให้เยาวชนมีบทบาทในการเสนอโครงการพัฒนาท้องถิ่นจัดให้มีการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง		✓		✓	✓		✓		✓				✓	6

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรุด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ต่อ)

แนวทางการพัฒนา การดำเนินงาน	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 6	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 8	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 9	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 10	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 11	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 12	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 13	รวม
ด้านคุณลักษณะ														
ส่งเสริมการปลูกฝังจิตสาธารณะและการทำงานเพื่อส่วนรวม โดยสนับสนุนการสร้างภาวะผู้นำในกลุ่มส่งเสริมความสามัคคีและการทำงาน อีกทั้งยังต้องส่งเสริมให้เยาวชนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความคิดสร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	11
ด้านแรงจูงใจในการทำงานร่วมกัน														
เปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมโดยสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสร้างแรงจูงใจผ่านการยกย่องชื่นชมหรือการให้กำลังใจ ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่สนุกและเป็นกันเองระหว่างสมาชิก	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13

จากตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรุด จากผู้ให้ข้อมูลหลัก 13 คน เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของพลเมืองและสิทธิหน้าที่ของเยาวชนในสังคมรวมทั้งส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการทำงานของเทศบาลผ่านการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับการวางแผนและการจัดทำโครงการเพื่อสังคม และพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ด้านแรงจูงใจในการทำงานร่วมกันเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมโดยสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสร้างแรงจูงใจผ่านการยกย่องชื่นชม หรือการให้กำลังใจ ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่สนุกและเป็นกันเองระหว่างสมาชิก ด้านคุณลักษณะ ส่งเสริมการปลูกฝังจิตสาธารณะและการทำงานเพื่อส่วนรวม โดยสนับสนุนการสร้างภาวะผู้นำในกลุ่มส่งเสริมความสามัคคีและการทำงาน อีกทั้งยังต้องส่งเสริมให้เยาวชนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมและการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนผ่านการพัฒนาทักษะการสื่อสารและการนำเสนอแนวคิด ฝึกทักษะการวางแผนและการดำเนินโครงการ รวมถึงสนับสนุนการฝึกทักษะการแก้ไขปัญหาและการคิดอย่างสร้างสรรค์ และด้านความสามารถในการทำงานเปิดโอกาสให้สภาเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา

ชุมชน โดยให้เยาวชนมีบทบาทในการเสนอโครงการพัฒนาท้องถิ่น จัดให้มีการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกอย่างต่อเนื่อง

สรุป

1) สมรรถนะการปฏิบัติงานของสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงศักยภาพของสมาชิกในการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองได้อย่างเหมาะสมในหลายมิติ โดยเฉพาะด้านแรงจูงใจและความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรู้ สมาชิกมีความสอดคล้องระหว่างความรู้ที่ได้รับกับการปฏิบัติงาน และสามารถวางแผนกิจกรรมได้ดี ด้านทักษะ มีจุดเด่นด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น รวมถึงการใช้เทคโนโลยี ด้านความสามารถ มีศักยภาพในการนำความรู้และเทคโนโลยีใหม่มาประยุกต์ใช้ ด้านคุณลักษณะ มีจริยธรรม การทำงานเป็นทีม และความเสียสละในระดับสูง ด้านแรงจูงใจ มีการสนับสนุนด้านสวัสดิการ และกิจกรรมที่เหมาะสม ซึ่งช่วยเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ไม่มีความแตกต่างของความคิดเห็นต่อสมรรถนะพลเมือง สะท้อนถึงความเท่าเทียมในการพัฒนาและการได้รับโอกาสในการเสริมสร้างสมรรถนะภายในองค์กร 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองควรมุ่งเน้นการบูรณาการทั้งด้านความรู้ แรงจูงใจ คุณลักษณะ ทักษะ และความสามารถ ควบคู่กับการเปิดพื้นที่ให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมจริงในระดับชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าสมรรถนะการปฏิบัติงานของสภาเด็กและเยาวชนครอบคลุม 5 ด้านสำคัญ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะ และแรงจูงใจ ซึ่งล้วนมีบทบาทต่อการดำเนินงานในระดับท้องถิ่น โดยด้านความรู้ พบว่า สมาชิกสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและวางแผนกิจกรรมได้อย่างดี ในด้านความรู้ ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาและการฝึกฝนมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการวางแผนกิจกรรม การตัดสินใจ และการดำเนินโครงการต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีกับการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน ซึ่งถือเป็นหนึ่งในกระบวนการที่เยาวชนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการพัฒนาชุมชนและสังคม ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ นิตยา เตมียืน และศิริพร เลิศยิ่งยศ (2565) ที่อธิบายว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เกิดจากการบูรณาการองค์ประกอบหลายด้าน ได้แก่ ทศนคติ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ประสบการณ์ และลักษณะส่วนบุคคลอื่น ๆ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ล้วนส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน ทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงกล่าวได้ว่าการที่สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนมีระดับสมรรถนะด้านความรู้ในระดับที่ดี

เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านอื่น ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในระยะยาว

การเปรียบเทียบสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยเมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ไม่ส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นต่อสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลไม่ได้เป็นตัวกำหนดสมรรถนะโดยตรง แต่สมรรถนะเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และประสบการณ์ร่วมภายในองค์กร ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย ชัยมหา (2558) ที่พบว่าปัจจัยด้านเพศ อายุ และระยะเวลาการปฏิบัติงานไม่ทำให้สมรรถนะแตกต่างกัน ขณะที่ในด้านตำแหน่งมีความแตกต่างจากงานของ แสงทอง แป้นประโคน (2558) ซึ่งพบความแตกต่างในบางบริบท ทั้งนี้ อาจเนื่องจากลักษณะการทำงานของสภาเด็กและเยาวชนที่เน้นการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม ส่งผลให้สมาชิกได้รับโอกาสในการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน และนอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศักดิ์ชาย สุริยา และศิริภัสสรค์ วงศ์ทองดี (2561) ที่พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลคูคต มีเพศ วุฒิการศึกษา สูงสุด ตำแหน่ง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีสมรรถนะหลักรายด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยสรุปสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล แต่ขึ้นอยู่กับกระบวนการพัฒนาและสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกันเป็นสำคัญ

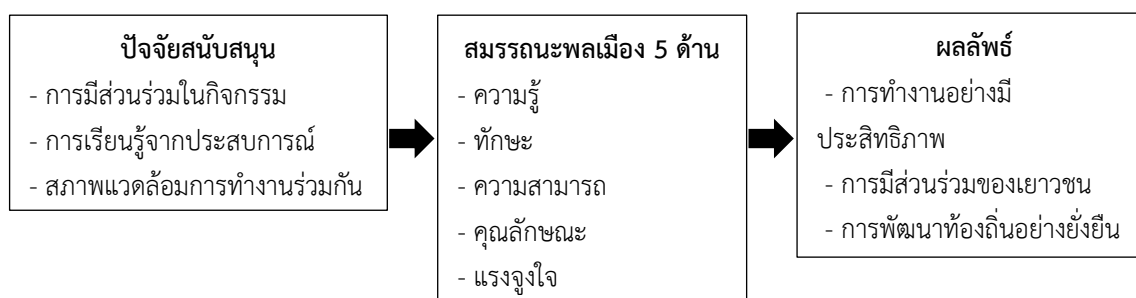
แนวทางการพัฒนาสมรรถนะพลเมืองของสภาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะ และแรงจูงใจ สะท้อนว่าการพัฒนาควรดำเนินการอย่างเป็นระบบและบูรณาการ ทั้งการเสริมสร้างความรู้ พัฒนาทักษะ เพิ่มโอกาสในการปฏิบัติจริง ปลุกฝังคุณลักษณะที่เหมาะสม และสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมของเยาวชน ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย ชัยมหา (2558) ที่ชี้ว่าการพัฒนาสมรรถนะต้องอาศัยการฝึกอบรม การสนับสนุนทรัพยากร และการสร้างประสบการณ์จริงโดยสรุป แนวทางดังกล่าวมุ่งพัฒนาเยาวชนอย่างรอบด้าน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

จากการสังเคราะห์ผลการศึกษาศึกษาสามารถพัฒนาเป็นแผนภาพสมรรถนะพลเมืองเชิงบูรณาการของสภาเด็กและเยาวชน ซึ่งอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

แผนภาพที่ 2 สามารถอธิบายได้ว่าสมรรถนะพลเมืองไม่ได้เกิดจากปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ หรือการศึกษา แต่เกิดจากปัจจัยเชิงกระบวนการ ได้แก่ การมีส่วนร่วม การเรียนรู้จากประสบการณ์ และการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาใน 5 มิติสำคัญ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะ และแรงจูงใจ เมื่อองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลจะนำไปสู่ผลลัพธ์ คือการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสภาเด็กและเยาวชน การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเยาวชน และการ

พัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน นอกจากนี้องค์ความรู้ใหม่นี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดสมรรถนะที่สนับสนุนว่าองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านเป็นปัจจัยกำหนดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลที่พบว่าทุกด้านมีบทบาทต่อประสิทธิภาพ ความแตกต่างจากงานวิจัยเดิม พบว่า องค์ความรู้ใหม่ไม่ได้มุ่งศึกษาเพียงองค์ประกอบของสมรรถนะเป็นรายด้าน แต่ได้บูรณาการทุกองค์ประกอบเข้าด้วยกันภายใต้บริบทของสภาเด็กและเยาวชนในระดับพื้นที่ พร้อมทั้งเชื่อมโยงไปสู่แนวทางการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ขณะเดียวกัน องค์ความรู้ดังกล่าวมีฐานรองรับจากการอธิบายผลที่เชื่อมโยงกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผลการวิจัยเชิงประจักษ์ ทำให้สามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้อย่างมีเหตุผลและมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ

แผนภาพที่ 2 แสดงสมรรถนะพลเมืองเชิงบูรณาการของสภาเด็กและเยาวชน

เอกสารอ้างอิง

- กัญณภัทร ศิริกันต์. (2561). *ลักษณะประชากรที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ใช้บริการกับองค์ประกอบการบริหารธุรกิจร้านค้าปลีกในโรงพยาบาล กรณีศึกษา โรงพยาบาลพญาไท นวมินทร์ (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)*. สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์, นนทบุรี.
- ดวงนภา ทาปลัด. (2565). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- นภัส แสงอาทิตย์ และปัญญวัฒน์ จุฑามาศ. (2568). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อบ้านจัดสรรของประชากรแฝงในจังหวัดปัตตานี, *วารสารวิชาการรัตนบุศย์*, 7(2), 388-402. <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/rtnb/article/view/8418>
- นิตยา เต็มเทียน และศิริพร เลิศยิ่งยศ. (2565). สมรรถนะหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 1(2), 27-44. <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/jmsnrru/article/view/996>

- ปทุมพงษ์ พุ่มพุกษ์, โสภัทร นาสวัสดิ์, และสมสุข หินวิมาน. (2565). การสร้างพื้นที่สาธารณะและการสร้างเครือข่ายเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนจิตอาสาเพื่อแก้ไขปัญหาเยาวชนในชุมชนผ่านสภาเด็กและเยาวชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิต*, 16(2), 370-402. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/dpuca/article/view/255042>
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550. (2551, 14 มกราคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125 ตอนที่ 9 ก. หน้า 1-15.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560. (2560, 13 มิถุนายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 63 ก. หน้า 1-15.
- พิศิษฐ์ ตัณทวนิช และพนา จินดาศรี. (2561). ความหมายที่แท้จริงของค่า IOC. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 24(2), 3-12. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemmsu/article/view/174521>
- พิสมัย ชัยมหา. (2558). สมรรถนะการปฏิบัติงานของบุคลากรหน่วยงานสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุดภาค 1. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ*, 2(3), 55-62. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemmsu/article/view/174521>
- ศักดิ์ชาย สุริยา และศิริภัสสรค์ วงศ์ทองดี. (2561). การศึกษาสมรรถนะหลักของบุคลากรเทศบาลตำบลคูคต. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 7(3), 625-637. <https://www.dpu.ac.th/grad/admin/upload/content/files/ปีที่%207%20ฉบับที่%203/7-3-59.pdf>
- แสงทอง เป้นประโคน. (2558). *สมรรถนะการปฏิบัติงานของนายช่างโยธาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดนครพนม* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (ม.ป.ป.). *ความเป็นพลเมืองในวิถีรอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สืบค้น 16 มกราคม 2569 จาก https://web.parliament.go.th/assets/portals/1/files/004_ความเป็นพลเมืองฯ.pdf
- สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 5 จังหวัดขอนแก่น. (ม.ป.ป.). *เอกสารวิชาการสภาเด็กและเยาวชนตำบล*. สืบค้น 16 มกราคม 2569 จาก http://tpso-5.m-society.go.th/images/pdf/anyflip_output_3_1.pdf
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร. (ม.ป.ป.). *สรุปการประเมินสมรรถนะบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทร*. สืบค้น 16 มกราคม 2569 จาก https://www.np.go.th/index/add_file/gPzHycYMon42007.pdf